

Ar verta valgyti morkas, kad pagerėtų regėjimas?

Kęstutis Vislavičius

Žmonės kartais priima plačiai paplitusią nuomonę, net nesusimąstydami apie jos teisingumą. Pavyzdžiui, daugelis tvirtins, kad reikia valgyti natūralų maistą (norėčiau pamatyti, kaip jis valgo žalią mėsą be druskos) arba teigs, kad valgant morkas gerėja regėjimas (jau matau anglų žvalgybininko šypseną) ir t.t.

Labai daug veteranų pasirašytų už teiginį, kad varžytis amžiaus grupėse yra gerai, o naudoti metinius amžiaus koeficientus yra blogai. Ar tikrai?

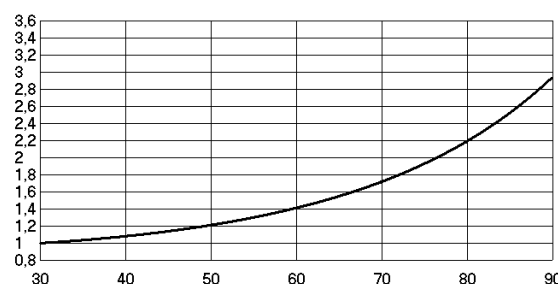
Pati amžiaus grupių idėja yra gera ir objektyvi. Panagrinėkime, pavyzdžiui, penkerių metų amžiaus grupės sistemą. Malonu varžytis, kai žinai, kad nėra nei už tave ketveriais metais vyresnių, nei ketveriais metais jaunesnių sportininkų. Tačiau visiškai subjektyvus yra atskaitos taškas. Pavyzdžiui, galime varžysimės 55-59 metų amžiaus grupėje, bet galime varžytis ir 56-60 metų amžiaus grupėje, o gal pasivaržykime 58-62 metų amžiaus grupėje (tada toks gražus skaičius „60“ atitiktų amžiaus grupės vidurkį)? Pastabesnis skaitytojas jau suprato, kad jo iškovota vieta, pavyzdžiui, pasaulio pirmenybėse, priklauso ne tik nuo pasiekto rezultato, bet ir nuo to, kioje amžiaus grupėje jis atsidurs. O tai jau subjektyvu, tai jau negerai.

Žvilgterėkime į lentelę. Joje surašyti dešimties skirtingo amžiaus (pamečiui) sportininkų pasiekti rutulio stūmimo rungties rezultatai. Taigi, pabandykite nustatyti, kas turėtų tapti pasaulio čempionu. Atsakyti nėra paprasta. Iš šių sportininkų galime sudaryti šešias penkerių metų amžiaus grupes, kurios tenkintų objektyvų šio vertinimo metodo kriterijų: grupėse visų sportininkų amžiaus skirtumai neviršytų ketverių metų. Taigi turėtume šešis skirtingus pasaulio čempionus?! Kurį renkatės? Spėju, kad jūsų absoliutus pasitikėjimas penkerių metų amžiaus grupių vertinimo metodu susvyravo.

Sportininkas	Pasiektas rezultatas	WMA metinis amžiaus koeficientas	Rezultatas, padaugintas iš MAK	Vieta penkerių metų amžiaus grupėse						Vieta absoliučioje įskaitoje
				50-54	51-55	52-56	53-57	54-58	55-59	
Rutulinkas50	14,98	1,1468	17,18	I						
Rutulinkas51	14,82	1,1701	17,34		I					III
Rutulinkas52	14,12	1,1944	16,86			I				
Rutulinkas53	14,02	1,2198	17,10				I			
Rutulinkas54	13,78	1,2462	17,17					I		
Rutulinkas55	13,46	1,2736	17,14						I	
Rutulinkas56	13,22	1,3025	17,22							
Rutulinkas57	13,15	1,3325	17,52							I
Rutulinkas58	12,74	1,3640	17,38							II
Rutulinkas59	12,12	1,3970	16,93							

Dabar apie metinius amžiaus koeficientus. Senėjimo procesas yra objektyvus. Deja, jo įvertinimas yra beveik objektyvus. Rašau „beveik“, nes metinių amžiaus koeficientų tikslumas (objektyvumas) priklauso nuo imties didumo ir pasirinktos regresijos lygties išraiškos. Tačiau šis subjektyvumas vis mažėja didėjant imties didumui.

Vėl žvilgterėkime į lentelę. Jeigu varžybose dalyvavo tik lentelėje įrašyti sportininkai, tai, taikant metinius amžiaus koeficientus, pasaulio čempionu taptų *Rutulinkas57*. Nustebote. Taigi, pasisakydami prieš metinius amžiaus koeficientus, pamąstykite.

Kaimiškosios metikų daugiakovės metinių amžiaus koeficientų kreivė